

Møteinnkalling

Utvalg: **Kvæningen Formannskap**
Møtested: Kommunehuset
Dato: 14.04.2010
Tidspunkt: 15:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 77778800. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Burfjord 13.04.2010

John Helland
ordfører

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 2010/15	Kommunedelplan for energi og klima i Nord-Troms 2010-2014		2009/6271

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
2010/15	Kvænangen Formannskap	14.04.2010

Kommunedelplan for energi og klima i Nord-Troms 2010-2014

Vedlegg.

Kortversjon av *Kommunedelplan for energi og klima i Nord-Troms 2010-2014 og vedlegg c, handlingsplan og tiltak, i hovedplanen.*

Rådmannens innstilling

Forslag til Kommunedelplan for energi og klima i Nord-Troms 2010-2014 legges ut til offentlig ettersyn.

Vedtaket er fattet med hjemmel i pbl. § 11 – 14.

Saksopplysninger

Kommunene i Nord-Troms gikk sammen vinteren 2008 om å utarbeide en energi og klimaplan for hele regionen. Samarbeid på tvers av kommunegrensene i Nord-Troms har etter hvert blitt naturlig.

Enova kan under visse vilkår yte støtte til utarbeidelse av en slik plan, under forutsetning av at planen utarbeides som en kommunedelplan og har støtte på toppnivå i kommunene. Vi har fått tilsagn på 100.000 kr. til planarbeidet per kommune. Støttebeløpet utbetales etter at Enova har godkjent sluttrapport for prosjektet. Nordreisa kommune er prosjekteier for alle 6 Nord-Troms kommunene.

Energi og Klima har vært temaer som ikke har vært systematisert i en plan i noen av kommunene. Denne planen skal føre kommunene inn i en bevisst bærekraftig fremtid, med energi og klima som fokus i det daglige arbeidet. Rådmannsutvalget har vært styringsgruppe for planen.

Denne Energi og Klimaplanen gjelder for kommunene Kvæningen, Nordreisa, Skjervøy, Kåfjord, Lyngen og Storfjord. Prosjektgruppa har bestått av representanter fra disse kommunene og nære samarbeidspartnere og kompetansegivere i dette arbeidet har vært Alta Kraftlag, Nord-Troms Kraftlag, Troms Kraft og Avfallsservice AS. Prosjektledelsen har vært satt til prosjektet *Planforum for Nord-Troms* ved Halti Næringshage AS. Disse har bidratt til et løft av kompetansen omkring klima og energi i kommunene i Nord-Troms.

Det har vært flere prosesser i forbindelse med utarbeidelsen av denne planen. I tillegg til lokale arbeidsgrupper har vi avholdt "*I Nord-Troms er vi helt GRØNN*"- seminar der referansegruppe (Miljøvernorganisasjoner, næringsliv, barn og ungdom, innbyggere, ordførere og politikere), styringsgruppe og prosjektgruppe har bidratt med sine ideer til handlingsplan og tiltak for regionen. Under seminaret hadde vi oppsummering av status for Nord-Troms og inspirerende foredrag fra Eid kommune og deres satsing på fornybar energi. Den ferdige Energi og Klimaplanen for Nord-Troms ble også lagt frem ved et seminar der temaet var: "Fra plan til handling". Her var igjen referansegruppe, prosjektgruppe, styringsgruppe og andre interesserte samlet. Hovedpunkter fra planen vil også bli lagt fram på regionrådets representantskaps møte 27. april 2010.

Etter høring og politisk behandling foreslås planen innarbeidet i kommunenes handlingsplaner. Planen må revideres innen 2014 for å konkretisere tiltak som skal gjennomføres etter 2014. Årlig revidering og rapportering av planen inngår i støtteordningen fra Enova, som kommunene har forpliktet seg til allerede.

Det anbefales at Regionrådet, ved ordførerne i Nord-Troms, tar et koordineringsansvar og danner arbeidsgruppe når det gjelder gjennomføring og resultatrapportering. Videreføring av prosjektgruppa er et alternativ.

Status:

I Nord-Troms er det 6 kommuner. Disse har til sammen et utslipp på 101 845 tonn i 2007. Det vil si 6,2 tonn per innbygger. Samlet energiforbruk er 349,73 GWh i 2005. Det utgjør 2250 KWh per innbygger. Forbruk i kommunale bygg er 25,9 GWh.

Kommune	Tonn per innbygger. 2007	KWh per innbygger i 2005
Kvæningen	9,9	1855,2
Storfjord	8,6	1933,82
Kåfjord	7,3	1739,51
Nordreisa	7,0	2004,64
Lyngen	5,0	2480,85
Skjervøy	2,2	2165,93
Nord Troms	6,2	2064,38
Troms	4,6	3213,04
Norge	11,6	2517,37

Visjon:

"Nord-Troms benytter bare fornybar energi, og utslippet av klimagasser ligger på et bærekraftig nivå".

Hovedmål:

- Stabilisere de totale klimagassutslippene innen 2014.
- Redusere totale klimagassutslippene med 20 % sett i forhold til 1991 nivå innen 2020.
- Jobbe for økt bruk av fornybar energi i regionen

Hovedmålet for 2020 samsvarer med regjeringens mål om å redusere klimagassutslippene med 30 % innen 2020 (ref.1990) når 2/3 skal tas innenlands.

Vurdering:

Gjennom planprosessen har 4 hovedområder vært fokus:

- Klimagassutslipp
- Energiforbruk
- Energiforsyning
- Holdningsskapende arbeid

Disse arbeidsområdene inneholder mål, strategier og tiltak. Jfr. planen og vedlegg til planen.

Klimagassutslipp:

Klimaendringene vil berøre en rekke samfunnssektorer både nasjonalt, regionalt og lokalt. Norge er et langstrakt land med store lokale klimaforskjeller, og klimaendringene vil derfor slå ulikt til i de forskjellige landsdelene. For å gi et bilde av hvordan framtidens klima beregnes å bli, brukes ordet klimaframskrivinger, også kalt Klimascenarioer. På grunn av usikkerhet i klimaframskrivingene, gir ikke rapporten ett svar på hvordan temperatur og nedbør i Norge vil endre seg fram mot 2100: Den angir en lav, en middels og en høy framskriving. For Norges gjennomsnittstemperatur gir den lave framskrivingen en oppvarming på 2,3 grader, den midterste 3,4 grader og den høye 4,6 grader. Temperaturøkningen vil få flere konsekvenser. Snøsesongen vil i mange lavlandsområder bli to til tre måneder kortere dersom temperaturen øker med 3,4 grader. Hvis nedbøren følger den høye framskrivingen, blir det 40–50 prosent mer vinternedbør i store deler av landet. Havnivået vil stige langs hele kysten vår. I Norge vil temperaturøkningen blant annet påvirke faktorer som vekstsesong, vannføring, snø og ismengde og utbredelse av skadedyr. Den beregnes å bli størst om vinteren og minst om sommeren. Det er store forskjeller mellom de ulike regionene. Temperaturen beregnes å øke mest i Nord-Norge, med mellom 3 til 5,4 grader i Finnmark. Det forventes mer nedbør i hele landet i årgjennomsnitt. Lav framskriving tilsier at årsnedbøren i Norge vil øke med 5 prosent mot slutten av århundret, mens høy framskriving gir en økning på 30 prosent.

Middelframskrivningen gir en økning på 18 prosent.

”Klima i Norge. 2100 – Hva skjer?” NOU Klimatilpassing, 2009.

For Nord-Troms vil utfordringene først og fremst ligge i økt skredfare, både snø is og jordskred. Fiskebestander kan flytte nordover som følge av høyere temperaturer i havområdene i Nord-Norge. Økt vekstsesong kan føre til bedre produksjoner, men også til utbredelse av skadedyr. Faren for regnflom vil øke i vassdrag. Kortere perioder med snø vil føre til mer frostskafer og issvuller. Skogbruket vil kunne få økte arealer da skoggrensa vil krype oppover og nordover. Dette gir økt biomasse, men også muligheter for økt infestning av barkebiller og andre skadedyr.

Skal man komme ned på bærekraftig nivå bør Nord-Troms samlet redusere sine utslipp med 69 153 tonn frem til 2050. Nord-Troms kommunene har ikke store utslipp hvis man sammenlikner med mange andre kommuner. Dette på grunn av at man ikke har stor industri eller andre næringer med store utslipp. Derimot har kommunene utfordringer i forhold til økt bilbruk og utslipp fra landbruket.

Delmål:

- Stabilisere klimagassutslipp fra veitrafikk innen 2014. Redusere dette med 5 % innen 2020 sett i forhold til 1991 nivå.
- Påvirke og gjøre gode tiltak for reduksjoner av utslipp fra et levende landbruk. Reduksjoner på 5 % i 2020 sett i forhold til 1991 nivå.
- Gjenvinningsgrad skal øke med 30 % innen 2014, ihht Avfallsservice AS sine målsetninger.

Energiforbruk:

EU's energidirektiv stiller krav til effektiv energibruk i bygg samt legger opp til en energimerking av alle bygg. Dette direktivet følges nå opp blant annet med forslag til endringer i byggeforskriftene hvor målet er 30% reduksjon i energibehovet for bygg.

I nylig vedtatt forskriftsendring til plan og bygningsloven (forskrift av 22.1.97 nr.33) heter det bl.a. om energi;

”§ 8-2 Energikrav

Byggverk skal utføres slik at det fremmer lavt energibehov. Byggverk skal lokaliseres, plasseres og/eller utformes med hensyn til energieffektivitet, avhengig av lokale forhold.”

Kvænangen kommune har allerede satt i gang tiltak for å redusere på energiforbruk og utslipp av klimagasser. Kommunen vil ha nytte av en kommunal energi- og klimaplan ved at energi- og klima systematisk settes på dagsorden, både i kommunal regi, næringsliv og privat sektor. Det er realistisk at kommunene kan spare opptil 25-45 % på energibruk i egne bygg ved å ha en strategisk plan på dette området. For oss vil dette kunne utgjøre kr. 500.000,- per år.

Kommune	Innsparingspotensial egne bygg i kWh	I kroner per år basert på en strømpris på gj.snitt 0,5 kr per kWh	Innsparinger årlig i prosent
Nordreisa :	2 040 385	1 020 192,5	29,7 %
Lyngen	648 036	324 018	27,5 %
Kvænangen	1 282 998	641 499	34,9 %
Skjervøy	2 262 762	1 131 381	36,7 %
Storfjord	1 220 187	610 093,5	43,8 %
Kåfjord	2 037 639	1 018 819,5	43,7 %

En slik plan vil bidra til å kartlegge egne muligheter og tiltak – og ikke minst synliggjøre at Kvænangen kommune tar et selvstendig ansvar. Den vil også kunne være et verktøy for å vurdere behov og muligheter til mer kostnadseffektive energisystemer og lokal verdiskapning, heve kompetansen i kommunen og profilere kommunen som en grønn og bærekraftig kommune.

Delmål:

- Redusere energiforbruket i den kommunale bygningsmasse med 10 % innen 2014 sett i forhold til 2008, 20 % i 2020.

Energiforsyning

Regjeringen har vedtatt en energiomlegging på 10 % innen 2010 med basis i elektrisitetsforbruk 2001. Dette målet er senere (-06) økt til ca 25 % innen 2016. Denne omleggingen er fordelt på varme fra fornybare ressurser, vind og reduksjon i bruk av olje med like andeler frem til 2010. Det er så langt ikke satt mål eller krav til den enkelte kommune.

Delmål:

- Øke andel av stasjonær energibruk som dekkes av fornybar energi fra 11 % i 2005 til 15 % i 2014, og 20 % i 2020.

Holdningsskapende arbeid

Det holdningsskapende arbeidet er svært viktig om vi skal lykkes i klimapolitikken. Folkevalgte organ på ulike nivå kan vedta målsettinger. Men de har direkte innflytelse bare på deler av det som skal iverksettes. Det må skapes forståelse blant folk for nødvendigheten av de tiltak som igangsettes. Bare på den måten vil det være mulig å sette i gang den brede samfunnsdugnaden som må til for å få aksept for at det vil bli nødvendig med betydelige klimagassreduksjoner til beste for framtidige generasjoner.

Delmål:

- Kommunene skal jobbe for at kommunens innbyggere, ansatte, barn og næringsliv skal få større forståelse for hvilken betydning lokalt klimaarbeid har på globalutvikling, og dette arbeidet skal være fremtredende i kommunenes handlinger med andre.

Strategier

For å nå de foreslåtte mål og visjon, foreslås følgende strategier:

Strategier for stasjonær energibruk og energiforsyning

Kommunene skal jobbe for at:

- Kommunal bygningsmasse er energieffektive.
- Privat næringsliv og innbyggere i regionen skal få kunnskaper om og hjelp til å spare energi og penger.
- Alle kommunale enheter skal miljøfyrtårn sertifiseres.
- At kommunenes innbyggere er kjent med støtteordninger for fornybar energi.
- Kommunenes ENØK planer revideres og utføres så fremt det er økonomisk hensiktsmessig.
- Kommunene gjennomgår sine bygg for å kartlegge behov og søke om forprosjekt midler til varmeplan for bygg.
- Utfasing av oljefyring.
- Reguleringsplaner, bebyggelsesplaner og byggesøknader for større områder skal inneholde kartlegging evt. varmeplan for området basert på mulighetene for fornybar energi. Muligheter for tilknytting til eksisterende, eller oppretting av nytt varmeanlegg skal synliggjøres i planene.
- Tilknytingsplikt i konsesjonsområde for energisentraler skal vurderes. Ny teknisk forskrift, TEK07, fastsetter at bygninger skal utstyres med varmeanlegg slik at fjernvarme kan nyttes. Dette vil videre føre til at nybygg med enkelthet kan knyttes til varmesentraler.
- Alle nye bygg skal tilfredsstille kravene for Lavenergi boliger; under 100-120 kWh/ kvm.
- Byggebransjen skal så fullt det er mulig påvires til at nye boliger i regionen er lavenergi boliger eller passivhus.
- Det skal ikke være oljefyring i nye bygg. Oljefyr skal utfases som nødenergikilde nr 2. Utfasingen skal skje innen 2015.

Strategier for areal og transport:

Kommunene skal jobbe for:

- å redusere klimagassutslipp fra transport i egen organisasjon.
- at det i fremtiden skal være mulig å forsyne elektriske biler og tanke biodrivstoff i regionen.

- redusert klimagassutslipp fra transport i regionen generelt.
- økt bruk av manuelt arbeid.
- flere fjernvarmepunkter fra fornybar kilde der det er økonomisk lønnsomt og hensiktsmessig.
- Tiltak for reduksjon av veitrafikk skal prioriteres. Holdningsskapende tiltak i form av kampanjer, carpool, gå/sykle- aksjoner, skal være medvirkende til nedgang i utslipp fra veitrafikk.
- Kommunene skal jobbe for at det skal være mulig å lade elektriske biler og fylle biodrivstoff i regionen.

Strategier for prosessutslipp, avfall og forbruk:

Kommunene skal jobbe for at landbruket kan:

- redusere bruken av mineralgjødsel.
- senke nitrogeninnholdet i for.
- øke bruk av biodiesel i landbrukets maskiner.
- Bruke en god landbruksplan.

Kommunene skal bidra med:

- økt skogplanting.
- jobbe for at andelen økologiske gårdsbruk skal øke, og for at kortreist mat skal være en prioritering.

Kommunenes strategier for reduksjon av avfall og forbruk:

- redusert forbruk i egen organisasjon.
- redusert forbruk hos befolkningen for øvrig.
- økt fokusering på bærekraftig og veloverveid innkjøp.
- Kommunene selv skal fremgå som et godt eksempel, og jobbe for at all virksomhet innen kommunenes handlingsrom skal være energieffektivt og miljøvennlig.
- Kommunene skal jobbe for miljøfyrtårnsertifisering av alle sine enheter.
- Kommunene skal være med på å få til økt kildesortering og informasjon om kildesortering
- Det skal strebes for at alle leverandører til kommunene skal inneha en miljøprofil.
- Økt gjenvinning skal være en prioritering.
- 30 % økt materialgjenvinning innen 2013.